

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Кж I 283/06
27.03.2006. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Јанка Лазаревића, председника већа, Милене Инић-Дреџун, Горана Чавлине, Бате Цветковића и Верољуба Цветковића, чланова већа и саветника Гордане Бурлић, записничара, у кривичном предмету против оптуженог **АА**, због кривичног дела неовлашћено набављање, држање и ношење експлозивних материја из члана 33. став 3. у вези става 1. Закона о оружју и муницији Републике Србије, у стицају са кривичним делом изазивање опште опасности из члана 187. став 3. у вези става 1. Кривичног закона Републике Србије и оптуженог **ББ**, због кривичног дела неовлашћено набављање, држање и ношење експлозивних материја из члана 33. став 3. у вези става 1. Закона о оружју и муницији Републике Србије, у стицају са кривичним делом угрожавање сигурности из члана 67. став 2. у вези става 1. Кривичног закона Републике Србије, одлучујући о жалбама Окружног јавног тужиоца у Новом Саду и бранилаца оптужених, изјављеним против пресуде Окружног суда у Новом Саду К.298/05 од 21.10.2005. године, у седници већа одржаној 27.03.2006. године, у смислу члана 375. Законика о кривичном поступку, у присуству браниоца оптуженог АА, а у одсуству уредно обавештеног Републичког јавног тужиоца, донео је

ПРЕСУДУ

Поводом жалби Окружног јавног тужиоца у Новом Саду и бранилаца оптужених АА и ББ, а по службеној дужности, **ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ** пресуда Окружног суда у Новом Саду К.298/05 од 21.10.2005. године, у погледу правне оцене дела и одлуке о казни, тако што Врховни суд Србије противправне радње оптуженог АА, правно квалификује као кривично дело недозвољено држање експлозивних материја из члана 348. став 2. Кривичног законика, за које му утврђује казну затвора у трајању од две године у стицају са кривичним делом изазивања опште опасности из члана 278. став 3. Кривичног законика за које му утврђује казну затвора у трајању од 11-једанаест месеци и **ОСУЂУЈЕ** на јединствену казну затвора у трајању од 2-две године и 6-шест месеци, у коју се урачунава време проведено у притвору од 10.05.2005. године до 21.10.2005. године, док се противправне радње оптуженог ББ, правно квалификују као кривично дело недозвољено држање експлозивних материја из члана 348. став 2. Кривичног законика, за које му утврђује казну затвора у трајању од 1-једне године, у стицају са кривичним делом угрожавање сигурности из члана 138. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, за које му утврђује казну затвора у трајању од 5-пет месеци и **ОСУЂУЈЕ** га на јединствену казну затвора у трајању од 1-једне године и 3-три месеца, у коју се урачунава време проведено у притвору од 11.05.2005. године до 21.10.2005. године, док се жалбе Окружног јавног тужиоца и бранилаца оптужених **ОДБИЈАЈУ** као неосноване, а првостепена пресуда у непреиначеном делу, **ПОТВРЂУЈЕ**.

Образложење

Пресудом Окружног суда у Новом Саду К.298/05 од 21.10.2005. године, оптужени АА је оглашен кривим за кривично дело неовлашћено набављање, држање и ношење експлозивних материја из члана 33. став 3. у вези става 1. ЗООМ РС, у стицају са кривичним делом изазивање опште опасности из члана 187. став 3. у вези става 1. КЗ РС и осуђен на јединствену казну затвора у трајању од две године и шест месеци, у коју се урачунава време проведено у притвору од 10.05.2005. године до 21.10.2005. године, док је оптужени ББ оглашен кривим за кривично дело неовлашћено набављање, држање и ношење експлозивних материја из члана 33. став 3. у вези става 1. ЗООМ РС у стицају са кривичним делом угрожавање сигурности из члана 67. став 2. у вези става 1. КЗ РС и осуђен на јединствену казну затвора у трајању од једне године и три месеца, у коју се урачунава време проведено у притвору од 11.05.2005. године до 21.10.2005. године. Према оптуженом ББ је изречена мера безбедности одузимања предмета кривичног дела и то једног ножа дужине 25цм са дрвеном дршком и једне ручне бомбе М-50, зелена, серијског броја 9011. Оптужени су обавезани да на име трошкова кривичног поступка и то на име вештачења, солидарно плате суду износ од 37.024,00 динара, а на име паушала по 5.000,00 динара. Према оптуженом АА је одбијена оптужба да је учинио кривично дело неовлашћено држање и ношење ватреног оружја и муниције из члана 33. став 1.

ЗООМ РС, у стицају са кривичним делом насилничко понашање из члана 220. став 1. КЗ РС.

Против наведене пресуде, жалбу је благовремено изјавио бранилац оптуженог ББ, због битне повреде одредаба кривичног поступка, повреде кривичног закона и одлуке о казни, с предлогом да се првостепена пресуда преиначи и овај оптужени ослободи оптужбе за кривично дело из члана 33. став 3. у вези става 1. ЗООМ, а за кривично дело из члана 67. КЗ РС, да му се изрекне блажа казна или да се у односу на кривично дело из члана 33. ЗООМ побијана пресуда укине и предмет врати истом суду на поновно суђење.

Жалбу је благовремено изјавио и Окружни јавни тужилац због одлуке о казни, с предлогом да се побијана пресуда преиначи и оптуженима изрекну строже ефективне казне.

Жалбу је благовремено изјавио и бранилац оптуженог АА, због одлуке о казни, с предлогом да се првостепена пресуда преиначи тако што ће се за свако кривично дело утврдити појединачна казна затвора у краћем трајању и изрећи јединствена казна затвора у краћем трајању.

У одговору на жалбу Окружног јавног тужиоца, бранилац оптуженог АА је оспорио жалбене наводе и предложио да се ова жалба одбије као неоснована.

Републички јавни тужилац у поднеску Ктж.353/06 од 03.03.2006. године, предложио је да се првостепена пресуда преиначи, у смислу жалбених навода Окружног јавног тужиоца, а да се жалбе бранилаца оптужених одбију као неосноване.

Врховни суд је у седници већа, одржаној у смислу члана 375. ЗКП, у присуству браниоца оптуженог АА, а у одсуству уредно обавештеног Републичког јавног тужиоца, размотрио списе предмета, испитао побијану пресуду, ценио наводе у жалбама, одговор браниоца оптуженог АА на жалбу Окружног јавног тужиоца и предлог Републичког јавног тужиоца, па налази:

Жалбе су неосноване.

Побијана пресуда не садржи битне повреде одредаба кривичног поступка, нити повреде кривичног закона, на које Врховни суд, као другостепени суд, у смислу члана 380. став 1. тачка 1. и 2. ЗКП, пази по службеној дужности, нити битне повреде на које се жалбом браниоца оптуженог ББ указује.

Супротно жалбеним наводима браниоца оптуженог ББ, да је изрека пресуде нејасна и неразумљива у односу на кривично дело неовлашћено набављање, држање и ношење експлозивних материја из члана 33. став 3. у вези става 1. ЗООМ РС, по оцени Врховног суда, првостепена пресуда је јасна и разумљива јер садржи све оно што у смислу члана 356. став 1. тачка 1. ЗКП мора имати пресуда којом се оптужени оглашава кривим, као што је то у конкретном случају. У смислу наведене законске одредбе, првостепени суд је у пресуди којом је оптужени ББ оглашен кривим, навео, не само за које је дело оглашен кривим већ је навео чињенице и околности које чине обележја кривичног дела, као и оне чињенице од којих зависи примена одређене одредбе кривичног закона. Те чињенице, у изреци побијане пресуде садржане су и у односу на наведено кривично дело неовлашћено набављање, држање и ношење експлозивних материја из члана 33. став 3. у вези става 1. ЗООМ, а састоји се у назначењу да је оптужени ББ неовлашћено држао и носио експлозивну материју – ручну бомбу, с обзиром на то да је радња извршења наведеног кривичног дела алтернативно одређена на више начина и може се састојати у набављању, држању, ношењу, изради, размени или продаји оружја, муниције или експлозивне материје. За постојање дела битно је да је радња извршења предузета било којом од више алтернативно предвиђених делатности, а у сваком случају да би нека од наведених делатности могла да испуни услове за радњу извршења конкретног кривичног дела учинилац мора да је предузме неовлашћено, дакле, противправно, противзаконито, противно одредбама ЗООМ, што је оптужени ББ и учинио, а чега је био свестан. Признањем оптуженог ББ да је свестан да је држање бомбе забрањено, показао је да је у потпуности био упознат са ситуацијом да ово оружје држи противправно, чиме је искључен сваки вид заблуде у погледу држања оружја, па су неосновани жалбени наводи браниоца овог оптуженог да је изрека пресуде неразумљива, јер изрека пресуде садржи све наведене елементе, а неоснована је и у погледу тога да суд није утврдио како је ова експлозивна материја набављена, односно како се нашла код оптуженог ББ. Признање оптуженог ББ да је узео ручну бомбу из крила једне од девојака, па је сакрио у џеп од фармерица у намери да је сутрадан преда у СУП, овај

оптужени се определио за неовлашћено држање овог оружја, а под држањем у смислу радњи извршења овог кривичног дела подразумева се државина, фактичка власт учиниоца на ствари која је објекат радње. Узимањем ове бомбе, стављањем у џеп фармерица, успостављена је фактичка власт оптуженог ББ на ствари, односно експлозивном материјом, а та фактичка власт је манифестована у његовом даљем понашању према оштећенима, које ни према исказу оптуженог и наводима жалбе није спорно – држећи бомбу у рукама угрозио сигурност више лица озбиљном претњом да ће напасти на живот и тело оштећених ВВ, ГГ, ДД и ЋЋ, тако што је са бомбом у рукама прилазио овим оштећенима претећи им да ће их све дићи у ваздух и активирати бомбу, хватајући је за осигурач, да би је, по наговору оштећеног ВВ, одложио поред себе, а потом извадио нож из џепа претећи им да ће их све заклати.

Из описа радњи наведених у изреци побијане пресуде, произилазе сва битна обележја бића кривичног дела неовлашћено набављање, држање и ношење експлозивних материја из члана 33. став 3. у вези става 1. ЗООМ, у стицају са кривичним делом угрожавања сигурности из члана 67. став 2. у вези става 1. КЗ РС за која је оптужени ББ оглашен кривим. О свим одлучним чињеницама дати су довољни, јасни и правилни разлози који не садрже противречности, нити је изрека пресуде противречна датим разлозима или пак, наведеним доказима. Из наведених разлога се види и који докази потврђују одлучне чињенице о извршењу кривичних дела, како првостепени суд цени изведене доказе и да дати разлози одговарају садржини изведених доказа.

Иако се пресуда напада због битне повреде одредаба кривичног поступка, из образложења жалбе произилази да се пресуда у суштини напада због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања у односу на кривично дело неовлашћено набављање, држање и ношење експлозивне материје из члана 33. став 3. у вези става 1. ЗООМ. Побијајући утврђено чињенично стање, бранилац оптуженог ББ, делимично понавља одбрану са главног претреса пред првостепеним судом и побија правилност оцене изведених доказа, оспоравајући при том чињеничне и правне закључке првостепеног суда од значаја за постојање овог кривичног дела и кривичне одговорности оптуженог ББ за ово кривично дело.

Насупрот овим жалбеним наводима, Врховни суд налази да је чињенично стање довољно разјашњено и да су у побијаној пресуди дати правилни разлози у погледу чињеница важних за доношење одлуке, тако да се жалбеним наводима не доводи у сумњу закључак првостепеног суда да је оптужени ББ, критичног дана – 03.05.2005. године, око 02,30 часова у ____, неовлашћено држао и носио експлозивну материју – ручну бомбу и озбиљном претњом да ће напасти на живот и тело оштећених угрозио сигурност више лица и то тако, што је држећи у рукама ручну бомбу М-50, серијског броја 9011, прилазио оштећенима претећи им да ће их све дићи у ваздух и активирати бомбу, хватајући бомбу за осигурач, да би потом одложио бомбу поред себе, а по наговору једног од оштећених и потом извадио нож из џепа и држећи га у руци, претио оштећенима да ће их све заклати, што су оштећени ВВ, ГГ, ДД и ЋЋ потврдили својим исказима датим пред истражним судијом и на главном претресу, а које је првостепени суд ценио као веродостојне. Искази сведока су оцењени појединачно и у међусобној повезаности, а у вези са наводима одбране оптужених, у смислу члана 352. став 2. ЗКП, па се жалбеним наводима утврђено чињенично стање не доводи у сумњу, а и други изведени докази су у међусобној сагласности.

Правно квалификујући утврђено чињенично стање, правилно је првостепени суд поступио када је нашао да се у радњама оптуженог ББ стичу законска обележја кривичног дела неовлашћено набављање, држање и ношење експлозивних материја из члана 33. став 3. у вези става 1. ЗООМ, у стицају са кривичним делом угрожавања сигурности из члана 67. став 2. у вези става 1. КЗ РС.

Међутим, како је у току поступка по жалби – 01.01.2006. године, ступио на снагу нови Кривични законик ("Сл. гласник РС" бр. 85/2005 од 06.10.2005. године), Врховни суд налази да је Кривични законик повољнији за учиниоца, па је првостепену пресуду преиначио у погледу правне оцене дела по службеној дужности.

Наиме, одредбом члана 5. став 2. Кривичног законика, прописано је да ако је после извршења кривичног дела измењен закон, једном или више пута, примениће се закон који је најблажи за учиниоца. Како је према тада важећем ЗООМ за кривично дело неовлашћено набављање, држање и ношење експлозивних материја из члана 33. став 3. у вези става 1. ЗООМ, предвиђена казна затвора од најмање пет година, а за кривично дело угрожавања сигурности из члана 67. став 2. КЗ РС, предвиђена казна затвора у трајању од три месеца до пет година, а за кривично дело изазивање опште опасности из члана 187. став 3. у вези става 1. КЗ РС, казна затвора у трајању од једне до осам година, а према Кривичном законнику, с обзиром на то да из описа радњи наведених у изреци побијане пресуде произилазе сва битна обележја бића кривичног дела недозвољено држање експлозивних материја из члана 348. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, запрећена казна за ово кривично дело је од једне до осам година, а да из описа радњи наведених за друго кривично дело за оптуженог ББ произилазе битна обележја бића кривичног

дела угрожавање сигурности из члана 138. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, а запрећена казна за ово кривично дело је од три месеца до једне године, док из описа радњи наведених за друго кривично дело које је оптужени АА извршио у стицају са кривичним делом из члана 348. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, произилазе сва битна обележја бића кривичног дела изазивања опште опасности из члана 278. став 3. Кривичног законика за које је запрећена казна затвора у трајању од 1 до 6 година, Врховни суд налази да је овај нови Кривични законик повољнији за учиниоца, имајући у виду казне које су прописане за означена кривична дела, па је преиначио првостепену пресуду у погледу правне оцене дела, тако што је радње оптуженог ББ правно квалификовао као кривично дело неовлашћено набављање, држање и ношење експлозивних материја из члана 348. став 3. у вези става 1. Кривичног законика у стицају са кривичним делом угрожавања сигурности из члана 138. став 3. Кривичног законика, а радње оптуженог АА, као кривично дело недозвољено држање експлозивних материја из члана 348. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, у стицају са кривичним делом изазивања опште опасности из члана 278. став 3. Кривичног законика.

Испитујући првостепену пресуду у делу одлуке о казни, Врховни суд налази да су жалбе бранилаца оптужених и Окружног јавног тужиоца неосноване, с обзиром на то да су утврђене казне затвора и изречене јединствене казне затвора за наведена кривична дела испод минимума, односно у границама прописаних казни и у случају правне квалификације кривичних дела која је повољнија за оптужене.

Поред тога, првостепени суд је правилно утврдио околности које су од значаја за одмеравање казне оптуженима у смислу члана 54. Кривичног законика и то од олакшавајућих околности за оптуженог АА његову младост, држање пред судом као делимично признање, искрено кајање, као и његове личне и породичне прилике, а од отежавајућих околности његову ранију осуђиваност, мада не за истоврсно кривично дело, за оптуженог ББ од олакшавајућих околности његову младост искрено држање пред судом и признање, његове личне и породичне прилике, његово здравствено стање као и коректно држање након извршења кривичног дела, док је од отежавајућих околности ценио његову ранију осуђиваност, па је оптуженима правилно утврдио појединачне казне затвора и то за кривично дело недозвољено држање експлозивних материја из члана 348. став 3. у вези става 1. Кривичног законика оптуженом АА, казну затвора у трајању од две године, а за кривично дело изазивања опште опасности из члана 278. став 3. Кривичног законика казну затвора у трајању од 11 месеци и овом оптуженом изрекао јединствену казну затвора у трајању од 2 године и 6 месеци, док је оптуженом ББ за кривично дело недозвољено држање експлозивних материја из члана 348. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, применом одредаба о ублажавању казне – члан 56. и 57. Кривичног законика, утврдио казну затвора у трајању од једне године, а за кривично дело угрожавања сигурности из члана 138. став 2. у вези става 1. Кривичног законика казну затвора у трајању од 5 месеци и изрекао јединствену казну затвора у трајању од једне године и три месеца, налазећи да су ове изречене јединствене казне адекватне тежини учињених кривичних дела, степену кривичне одговорности и друштвеној опасности оптужених као извршилаца и да ће се тим казнама остварити сврха кажњавања предвиђена чланом 42. Кривичног законика, у оквиру опште сврхе кривичних санкција из члана 4. став 2. Кривичног законика, посебно што се ни у жалби јавног тужиоца не наводе неке нове околности које би могле имати такав значај који би оправдавао изрицање строже казне, нити се у жалбама бранилаца оптужених указује на околности које би оправдавале изрицање блаже казне од оне коју је оптуженима изрекао првостепени суд.

Из изложеног, на основу члана 388. и члана 391. ЗКП, а у вези члана 5. став 2. Кривичног законика, Врховни суд је одлучио као у изреци пресуде.

Председник већа

судија,

Јанко Лазаревић, с.р.

Записничар,

Гордана Бурлић, с.р.

За тачност отправка

Управитељ писарнице

Мирјана Војводић

